

Na osnovu člana 33. stava 1. tačke 2. Statuta Beogradske berze a.d. Beograd, Upravni odbor Beogradske berze a.d. Beograd (u daljem tekstu: Berza), je na XII/05sednici, dana 15.11.2005. godine, nakon postupanja po Zaključku Komisije za hartije od vrednosti (br. 5/0-06-2718/7-05) donetog u postupku davanja saglasnosti na Odluku o izmenama i dopunama Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd (04/2 br. 2760/05 od 06.10.2005. godine), utvrđuje konačni tekst:

ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILA POSLOVANJA BEOGRADSKJE BERZE A.D. BEOGRAD

Član 1.

Ovom Odlukom menjaju se i dopunjuju Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd (Službeni glasnik RS br. 13/04, 116/04, 30/05, 69/05 - u daljem tekstu Pravila), kako sledi.

Član 2.

U članu 2. Pravila menja se:

1) alineja "berzanski sastanak" tako da glasi: "vreme u kome se organizuje primarno i sekundarno trgovanje hartijama od vrednosti u okviru berzanskog tržišta i slobodnog berzanskog tržišta;"

2) alineja «korisnik sistema» tako da glasi: „Član Berze koji koristi elektronski sistem za trgovanje preko ovlašćenih korisnika za ispostavljanje naloga za trgovanje i zaključenje transakcije na Berzi;"

3) alineja "registrovana radna stanica" tako da glasi: "personalni računar sa karakteristikama utvrđenim od strane Berze u poslovnim prostorijama člana Berze, na kome je instalirana klijentska aplikacija i koju koriste lica koja imaju dozvolu za pristup i korišćenje Belexa, a u skladu sa uslovima i kriterijumima utvrđenim ovim Pravilima;

U članu 2. redosled alineja utvrđuje se po abecednom redosledu naziva alineja.

Član 3.

U članu 7. stavu 1. Pravila posle tačke 16. dodaje se nova tačka 17. koja glasi:

» 17) da vremena u svojoj lokalnoj računarskoj mreži uskladi sa vremenom BELEX-a.«

Član 4.

U članu 22. stavu 5. Pravila alineja 1. menja se i glasi:

- » - slobodno, na obrazložen predlog izdavaoca, a u slučaju kada je obračunska vrednost akcija negativna,“

U članu 22. posle stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

»Indikativna cena utvrđena u skladu sa odredbama ovog člana ne može biti niža od 10 dinara.“

Član 5.

U članu 29. Pravila, posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„O privremenoj obustavi trgovanja hartijama od vrednosti sa slobodnog berzanskog tržišta, odlučuje Direktor Berze, na predlog berzanskog kontrolora, odnosno na zahtev izdavaoca ili Komisije za hartije od vrednosti.“

Dosadašnji stav 2. člana 29. Pravila postaje stav 3. člana 29. Pravila.

U članu 29. Pravila dosadašnji stavovi 3. i 4. brišu se, a dosadašnji stav 5. postaje stav 4. člana 29. Pravila .

Član 6.

Posle člana 29. Pravila dodaje se novi član 29a Pravila koji glasi:

„Član 29a.

Po zahtevu za privremenu obustavu trgovanja može se doneti:

1. zaključak o odbacivanju zahteva u slučaju da zahtev nije izradjen u smislu odredbi ovih Pravila;
2. rešenje o odbijanju zahteva u slučaju da nisu ispunjeni uslovi za privremenu obustavu u smislu odredbi ovih Pravila;
3. rešenje o privremenoj obustavi trgovanja.

Protiv akta iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Upravnom odboru Berze u roku od 8 (osam) dana od dana prijema, a žalba ne odlaže izvršenje tog akta. Rešenje Upravnog odbora Berze je konačno.“

Član 7.

U članu 30. stavu 2. Pravila, posle tačke 4. dodaje se nova tačka 5. koja glasi:

„5) ako izdavalac podnese zahtev za isključenje sa slobodnog berzanskog tržišta zbog promene pravne forme organizovanja izdavaoca u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, u kom slučaju uz zahtev podnosi odgovarajući dokaz Agencije za privredne registre i Centralnog registra o sprovedenoj datoj promeni, izuzev u slučaju kada Berza iste već poseduje.“

U članu 30 . Pravila stav 4. menja se i glasi:

„O isključenju hartija od vrednosti sa slobodnog berzanskog tržišta, odlučuje Direktor Berze, na predlog berzanskog kontrolora, odnosno na zahtev izdavaoca ili odluke Komisije za hartije od vrednosti.“

U članu 30. Pravila stav 5 briše se.

Član 8.

Posle člana 30. Pravila dodaje se novi član 30a Pravila koji glasi:

„Član 30a.

Po zahtevu za isključenje hartija od vrednosti može se doneti:

1. zaključak odbacivanju zahteva u slučaju da zahtev nije izradjen u smislu odredbi ovih Pravila;
2. rešenje o odbijanju zahteva u slučaju da nisu ispunjeni uslovi za isključenje u smislu odredbi ovih Pravila;
3. rešenje o isključenju hartija od vrednosti.

Protiv akta iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Upravnom odboru Berze u roku od 8 (osam) dana od dana prijema, a žalba ne odlaže izvršenje tog akta. Rešenje Upravnog odbora Berze je konačno.“

Član 9.

U članu 38. Pravila, posle stava 2. dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od tačke 1. stava 2. ovog člana, u trgovanju metodom minimalne cene, pokrivenost naloga kupovine podrazumeva ispunjenosti javno objavljenih uslova u smislu člana 98. ovih Pravila i sredstva obezbeđenja ukupne pokrivenosti naloga kupovine, utvrđene ugovorom između člana Berze – podnosioca naloga kupovine i klijenta-kupca, a u skladu sa uslovima maksimalne cene i količine iz naloga kupovine.“

Dosadašnji stav 3. člana 38. Pravila, postaje stav 4. člana 38. Pravila.

Član 10.

Član 40. Pravila menja se i glasi:

„Član Berze dužan je da primljene naloge za trgovanje istom hartijom od vrednosti, za račun klijenata ispostavi pre ispostavljanja sopstvenog naloga za trgovanje, kao i naloga za trgovanje za račun:

1. lica zaposlenih kod člana Berze,
2. osnivača člana Berze,
3. fizičkih i pravnih lica povezanih sa gore navedenim licima. „

Član 11.

Član 41. Pravila menja se i glasi:

„Elementi naloga za trgovanje su:

- a) oznaka hartije od vrednosti (ime ili simbol),
- b) oznaka vrste transakcije (kupi ili prodaj),
- c) oznaka vrste naloga po ceni,
- d) količina hartija od vrednosti,
- e) oznaka vremenskog trajanja naloga,
- f) datum i vreme ispostavljanja naloga,
- g) jedinstvena identifikacija člana Berze (nalogodavca),
- h) oznaka broja naloga iz knjige naloga člana Berze (nalogodavca),
- i) identifikacija autentičnog klijenta iz naloga za trgovanje, ukoliko je to utvrđeno usaglašenim procedurama između Berze i Centralnog registra,
- j) oznaka visine provizije,
- k) oznaka metoda trgovanja - za naloge koji se ispostavljaju neposredno na berzanski pult,
- l) oznaka tržišta (berzansko ili slobodno berzansko) - za naloge koji se ispostavljaju neposredno na berzanski pult,
- m) drugi elementi utvrđeni odlukom Upravnog odbora Berze.

Vrstu i elemente naloga, kao i minimalni iznos na koji nalog može da glasi propisuje Upravni odbor Berze.“

Član 12.

U članu 50. stav 3. Pravila, reči „ može povući“ zamenjuju se rečima „ može poništiti“.

U članu 50. stavu 3. tački a) Pravila, posle reči “zaustavljanja“ dodaje se reč „ trgovanja,“.

Član 13.

Član 62. Pravila menja se i glasi:

„Cena hartije od vrednosti koja se prodaje ovim metodom utvrđuje se na berzanskom sastanku, u skladu sa odlukom o izdavanju hartije od vrednosti.“

Odluka iz prethodnog stava obavezno mora da sadrži minimalnu cenu, izraženu alternativno u:

1. apsolutnom iznosu u dinarima, ili
2. procentu nominalne vrednosti.

Cene iz prethodnog stava predstavljaju minimalnu cenu po kojoj se može vršiti primarna prodaja, odnosno zaključivati transakcije.

U primarnoj prodaji ovim metodom, na prodajnoj strani učestvuje samo i isključivo jedan limit nalog prodaje koji sadrži cenu utvrđenu u skladu sa odredbama stava 1. i 2. ovog člana.

Svaki član Berze može ispostaviti neograničen broj samo i isključivo limit naloga kupovine koji pojedinačno ne mogu da sadrže količinu veću od količine u nalogu prodaje.“

Član 14.

Član 64. Pravila menja se i glasi:

„Transakcije se zaključuju na osnovu ispostavljenih naloga za trgovanje.

Prioritet pri zaključivanju transakcija dodeljuje se kupovnim limit nalogima sa višom cenom.

Transakcije se zaključuju po cenama sadržanim u limit nalogima kupovine.

U slučaju da je ispostavljeno više limit naloga kupovine koji sadrže jednaku cenu, a koji ne mogu biti u potpunosti realizovani, prilikom zaključivanja transakcija vrši se proporcionalno kupovnih naloga na osnovu količina koje sadrže.“

Član 15.

Član 65. Pravila briše se.

Član 16.

Član 66. Pravila menja se i glasi:

„Po zaključivanju transakcija, utvrđuje se prosečna ponderisana cena kao prosečna cena svih zaključenih transakcija, ponderisana količinom hartija od vrednosti u predmetnim transakcijama.

U kursnoj listi Berze, za hartije od vrednosti kojima se trguje metodom višestruke cene, objavljuje se prosečna ponderisana cena, najviša i najniža cena iz zaključenih transakcija.“

Član 17.

U članu 71. stavu 1. alineji 1. Pravila, posle reči „preovladjujuća cena“ i zareza dodaju se reči „odnosno aukcijska cena“.

Član 18.

U članu 72. Pravila stav 1. menja se i glasi:

„Za naredna trgovanja, zona fluktuacije utvrđuje se jedinstveno u rasponu od :

- a) +/-20%, u trgovanju akcijama na slobodnom berzanskom tržištu,
- b) +/-10%, u trgovanju akcijama na berzanskom tržištu,
- c) +/-10%, u trgovanju dužničkim hartijama od vrednosti.“

Član 19.

U članu 97. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

“Sastavni deo Zahteva iz prethodnog stava je obaveštenje Akcijskog fonda o članu Berze – podnosiocu naloga prodaje.”

Dosadašnji stav 2. člana 97. Pravila postaje stav 3. člana 97. Pravila.

Član 20.

U članu 98. stav 1. Pravila menja se i glasi:

„Pod uslovima učestvovanja naloga kupovine u smislu stava 1. prethodnog člana smatraju se javno objavljeni uslovi, definisani od strane podnosioca naloga prodaje.“

Član 21.

U članu 107. Pravila brišu se dosadašnji stavovi 2. i 3. a dodaju novi stavovi 2,3 i 4. koji glase:

„U slučaju iz stava 1. ovog člana, aukcija metodom minimalne cene može se još jednom zakazati s tim što ista ne može biti zakazana u roku kraćem od 20 dana od dana podnošenja novog zahteva za zakazivanje aukcije.

Zahtev za zakazivanje nove aukcije iz prethodnog stava može se podneti najkasnije u roku od 8 dana od dana održavanja aukcije u smislu stava 1. ovog člana.

Ukoliko se u roku iz prethodnog stava ne podnese zahtev za zakazivanje nove aukcije, trgovanje datim akcijama organizuje se odlukom Direktora Berze u skladu sa članom 22. ovih Pravila.“

Član 22.

U članu 108. Pravila briše se stav 3., a dosadašnji stav 4. člana 108. Pravila postaje stav 3. člana 108. Pravila.

Član 23.

Posle člana 108. Pravila dodaje se novi član 109. Pravila koji glasi:

„ Član 109.

Blok transakcija može biti zaključena samo u toku trajanja berzanskog sastanka ukoliko trgovanje hartijom od vrednosti ili finansijskim instrumentom koji je predmet blok transakcije nije privremeno obustavljeno ili ukoliko data hartija od vrednosti ili finansijski instrument nije predmet specijalnog izveštaja u smislu ovih Pravila.

Izuzetno od prethodnog stava Direktor Berze na predlog berzanskog kontrolora, može odobriti zaključenje blok transakcije hartijom od vrednosti, odnosno finansijskim instrumentom koji je predmet specijalnog izveštaja ukoliko strane u blok transakciji (član Berze i klijent i sa njima povezana lica u smislu zakona i ovih Pravila) nisu lica čije su aktivnosti sadržane u datom specijalnom izveštaju.

Dokaz o ispunjenosti uslova u smislu prethodnog stava ovog člana je izjava člana Berze, podnosioca naloga za blok trgovanje.

Direktor Berze, na obrazloženi predlog berzanskog kontrolora, vodeći računa o okolnostima na osnovu kojih je izradjen dati specijalni izveštaji, donosi odluku o prestanku zabrane zaključivanja blok transakcija datom hartijom od vrednosti, odnosno finansijskim instrumentom.“

Član 24.

U članu 110. stavu 2. tački 4. Pravila, posle reči „odnosno prodati“ dodaju se reči „po ceni iz blok transakcije“.

Član 25.

U članu 137. Pravila stavovi 3 i 4 menjaju se i glase:

„Za sve transakcije zaključene na Berzi (po nalogima za trgovanje ispostavljenim u Belex ili van Belexa, u skladu sa pravilima metode trgovanja), izrađuje se zaključnica u elektronskoj formi, koja se u toj formi dostavlja Centralnom registru i članu Berze koji je transakciju zaključio.

Za transakcije zaključene u trgovanju akcijama po metodi minimalna cena, na obrazloženi zahtev članova Berze – učesnika u transakciji, Direktor Berze izdaje potvrdu o podacima zaključene transakcije.“

Član 26.

Član 138. Pravila briše se.

Član 27.

U članu 165. Pravila tačka 10. menja se i glasi:

„10) ispostavljanje naloga kupovine ili naloga prodaje neposredno pre zatvaranja tržišta u cilju manipulacije cenom na zatvaranju, odnosno preovlađujućom cenom, a naročito ukoliko u tom trenutku ispostavljeni dati nalog za trgovanje može biti realizovan po znatno povoljnijim uslovima;

Član 28.

U članu 174. Pravila posle stava 1. dodaju se novi stavovi 2,3,4 i 5. koji glase:

„Berzanski kontrolor je samostalan u vršenju nadzora u granicama ovlašćena utvrđenih Statutom, ovim Pravilima i drugim aktima koje donosi Berza.

Berza izdaje berzanskom kontroloru službenu legitimaciju koju je radi identifikacije dužan da pre početka vršenja nadzora pokaže članu Berze kod koga se vrši nadzor.

Ako u postupku nadzora i kontrole u skladu sa odredbama Statuta Berze i stava 1. ovog člana, berzanski kontrolor i/ili lice iz člana 80. stava 4. Statuta Berze, ne zatekne odgovorno lice člana Berze, izvršiće se nadzor bez njegovog prisustva.

Kada po oceni berzanskog kontrolora nije moguće izvršiti nadzor, u smislu prethodnog stava ovog člana, berzanski kontrolor će uputiti poziv odgovornom licu da u određeno vreme bude prisutno radi vršenja nadzora, u kom slučaju je dato lice dužno da postupi po pozivu berzanskog kontrolora ili da omogući izvršenje nadzora imenovanjem lica koje će ga u datom slučaju zameniti.“

Član 29.

U članu 176. Pravila, stav 2. briše se.

Član 30.

Član 179. Pravila menja se i glasi:

»Ukoliko se u postupku vršenja nadzora i kontrole u smislu ovih Pravila, utvrdi nepravilnost, berzanski kontrolor može Članu Berze uputiti pismenu opomenu bez pokretanja postupka pred nadležnom Komisijom Berze.

Opomenu iz prethodnog stava berzanski kontrolor izriče ukoliko oceni da utvrđena nepravilnost nije izazvala narušavanje interesa nalogodavaca (klijenata) i/ili integriteta tržišta hartija od vrednosti, odnosno tržišta finansijskih instrumenata, drugih članova Berze i same Berze, te da će se svrha otklanjanja nepravilnosti u radu člana Berze postići i izricanjem opomene.“

Član 31.

U članu 182. stavu 1. Pravila tačka 11. menja se i glasi:

“11) davanje naloga za kupovinu, odnosno prodaju hartija od vrednosti kojim se izaziva neravnoteža na tržištu ili prouzrokuje formiranje cena koje su u susrotnosti sa postojećim tržišnim uslovima i/ili okolnostima, pružanje pomoći pri vršenju takvih transakcija, učestvovanje u njima zajedno sa drugim licima, kao i vršenje ostalih radnji sa tim ciljem ili pružanje pomoći u njihovoj realizaciji;“

Član 32.

U članu 184. stavu 4. alineji 2 Pravila reč „osposobljenost“ zamenjuje se rečju „opremljenost“.

Član 33.

Član 193. Pravila menja se i glasi:

“Član 193.

U korišćenju klijentskih radnih stanica Korisnici sistema su obavezni da se pridržavaju sledećih pravila:

- Korisnik sistema ne može bez dozvole Berze, nakon instalacije klijentske aplikacije, na radnoj stanici instalirati nove hardverske komponente ili menjati bilo koju postojeću hardversku komponentu izuzev monitora i miša,
- Korisnik sistema ne može instaliranu klijentsku radnu stanicu dati na korišćenje drugim korisnicima sistema,
- Instalirana klijentska radna stanica se može koristiti samo za daljinsko trgovanje na Berzi,
- Član Berze ne može na bilo koji način da modifikuje radnu stanicu, kopira njen sadržaj ili instalira softver za daljinsko trgovanje na drugoj radnoj stanici,
- Korisnik sistema ne može, nakon izvršene instalacije klijentske aplikacije od strane Berze, na klijentskoj radnoj stanici instalirati ili pokrenuti izvršenje bilo kakvog softvera,
- Korisnik sistema ne sme da koristi bilo kakva softverska ili hardverska pomoćna sredstva (pomagala, alati i sl.) koja mu obezbeđuju funkcionalnost koja nije obezbeđena u klijentskoj aplikaciji Berze.“

Član 34.

U članu 201. Pravila posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U cilju kontrole rada Sistema za daljinsko trgovanje, Berza, bez saglasnosti Korisnika sistema, može na svim delovima sistema za daljinsko trgovanje instalirati poseban softver za praćenje rada svih elemenata sistema za daljinsko trgovanje i/ili koristiti druga tehničko tehnološka sredstva i alate za nadzor i kontrolu rada celokupnog Sistema za daljinsko trgovanje.“

U članu 201. Pravila dosadašnji stav 2. koji postaje stav 3. menja se i glasi:

“Ovlašćena lica Berze su obavezna da poslove iz stava 1. i 2. ovog člana vrše uz najmanje moguće ometanje tekućih aktivnosti trgovanja Korisnika sistema.“

Član 35.

U članu 206. stavu 1. Pravila, posle reči "Korisnika sistema za daljinsko trgovanje" dodaju se reči "ili daljinski sa lokacije Berze,".

Član 36.

Tekst prilog Pravila „Tehnički uslovi za daljinsko trgovanje na Beogradskoj berzi“ menja se i glasi:

„Radi obezbeđenja uslova za daljinsko trgovanje na Beogradskoj berzi, Član Berze, mora da obezbedi sledeće tehničke uslove :

- Personalni računar (klijentska radna stanica) sledećih karakteristika:
 - o Procesor Pentium IV,
 - o 256 MB RAM-a,
 - o 20-40 GB Hard Disk,
 - o Mrežna kartica 100 Mbps, sa UTP priključkom,
 - o CD ROM,
 - o Monitor, tastatura i miš,
 - o Windows XP Professional
 - o Čitač SMART kartica (obezbeđuje Berza, uz naknadu utvrđenu Tarifnikom Berze),
 - o SMART kartice za pristup (obezbeđuje Berza, uz naknadu utvrđenu Tarifnikom Berze).
- Telekomunikacione linije
 - o Iznajmljena linija, ili
 - o ISDN, ili
 - o Frame relay.
- Telekomunikacionu opremu
 - o Za iznajmljenu liniju (modem, ruter),
 - o Za ISDN liniju (modem),
 - o Za Frame relay (modem, ruter).

Tehnička opremljenost člana Berze za daljinsko trgovanje definiše se na nivou klijentske radne stanice. Jedna klijentska radna stanica podrazumeva PC (sa gore datom specifikacijom) i jednu telekomunikacionu liniju sa pripadajućom opremom. Ukoliko član Berze zahteva više radnih stanica mora da obezbedi više telekomunikacionih linija.

Za obezbeđenje veće sigurnosti u radu, član Berze može da obezbedi i rezervnu liniju drugog tipa (na primer iznajmljena linija kao glavna i ISDN, kao rezervna) u odnosu na osnovnu telekomunikacionu liniju koju je obezbedio.

Član 37.

Ova Odluka dostavlja se Komisiji za hartije od vrednosti, na saglasnost.

Sastavni deo ove Odluke je prečišćen tekst Pravila Berze sa inkorporisanim izmenama i dopunama Pravila utvrđenih ovom Odlukom.

Po dobijanju saglasnosti iz prethodnog stava ovog člana, dispozitiv ove Odluke objavljuje se u Službenom glasniku RS, Biltenu Berze i internet stranici Berze.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na internet stranici Berze.

PREDSEDNIK UPRAVNOG ODBORA
prof. dr Veroljub Dugalić

OBJAVA IZMENA I DOPUNA PRAVILA POSLOVANJA I STUPANJE NA SNAGU

Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd (Službeni glasnik RS br. 13/04, 116/04, 30/05, 69/05) izmenjena su u konačnom tekstu, Odlukom Upravnog odbora (04/2 br. 3200-1/05, od 15.11.2005 godine) na koju je Komisija za hartije od vrednosti rešenjem (5/0-06-2718/14-05, od 25.11.2005) dala saglasnost. Predmetne izmene i dopune inkorporirane su u prečišćeni tekst Pravila poslovanja Berze.

Odluka o izmenama i dopunama Pravila poslovanja Beogradske berze, te prečišćeni tekst Pravila **OBJAVLJENI SU NA INTERNET STRANICI BERŽE**, dana 28.11.2005.godine

Po isteku 8-og dana od dana objave, izmene i dopune PRAVILA STUPAJU NA SNAGU - dana 7. DECEMBRA 2005. godine

BEOGRADSKA BERZA
Gordana Dostanić, direktor